

съчъта. Тъ престанаха да дишатъ. Нима бъше по-добре тука да загинатъ вмѣсто въ кжщи? Не! По-добре да не правѣха тоя суетенъ опитъ — да бѣгатъ отъ сѫдбата си! По-добре да си стоеха дома! — Тая мисъль зловещо се носѣше въ съзнанието на бѣжанцитѣ и ги парѣше като огънь. Всѣки изминалъ мигъ имъ се струваше цѣла вѣчностъ. Всѣки мигъ очакваха ятагана да зазвѣнти надъ главитѣ имъ и да почне да сѣче жива човѣшка плътъ. Само преди нѣколко месеца на това мѣсто златни ниви зреха, вълнуваха се и чакаха весели жетвари. Тѣ не закъснѣха. Скоро натрупаха едрозърнести снопи на голѣми купни. А сега това мѣсто щѣше да се превърне на човѣшкѣ салхана. Кървави човѣшки меса щѣха да го настелятъ. Потоци кървави щѣха да обагрятъ снѣга. Кога дойде друго лѣто, бѣли човѣшки кости щѣха да напомнятъ страшната повѣсть за мѫченишния край на бѣжанцитѣ. Тукъ-таме алена ружа тѣжно щѣше да подсѣща случаенъ пѣтникъ — зашо тая пролѣтъ никой тута не е ораль и сѣялъ . . .

Но Калаасж Селимъ за щастие не излѣзе толкова кръвожаденъ, колкото го мислѣха бѣжанцитѣ. И не се сбѣднаха ужасните очаквания. Едва когато далече отмина тая случка, брѣстовнани можеха ясно да схванатъ всичко и да благодарятъ на Бога, че не бѣше другъ нѣкой вмѣсто Калаасж Селимъ.

Той имаше много съображения и причини да постѣжи така, както ще видимъ по-после. На Селимовата тактичностъ и разсѫдливостъ се дѣлжи, дето бashiбозука не успѣ да оплячиcosa цѣлото Брѣстово. Когато разбиваха нашата порта, когато чакахме да навлѣзатъ у насъ, на пѣтъ се случи нѣщо нечакано нито за насъ, нито за бashiбозука: ненадейно Калаасж Селимъ пристигна въ градеца съ много войска и спрѣвиленненията на разбѣснѣлата сгань, като я прогони.

— Станете, гяури, и ме погледнете въ очи! — гордо извика Селимъ на бѣжанцитѣ.

Всички въ мигъ се дигнаха и плахо го загледаха, като незнаеха, зашо се още маятъ турцитѣ.